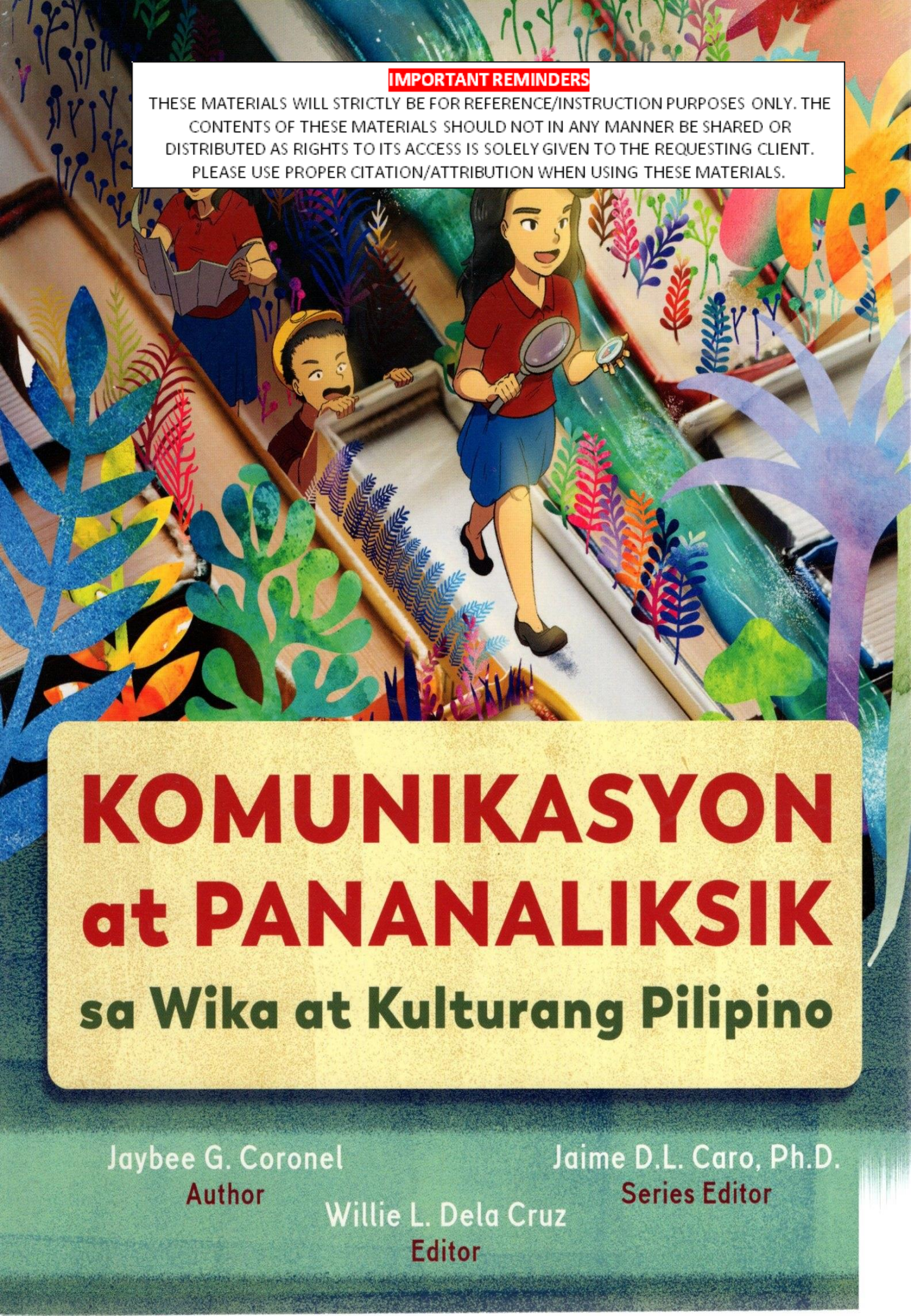

An illustration of a woman and a child in a museum setting. The woman, wearing a red shirt and blue skirt, holds a magnifying glass and looks at a large book. The child, wearing a yellow headband and a red shirt, looks up at the book. The background is filled with colorful, stylized plants and a large book. The text is overlaid on the illustration.

IMPORTANT REMINDERS

THESE MATERIALS WILL STRICTLY BE FOR REFERENCE/INSTRUCTION PURPOSES ONLY. THE CONTENTS OF THESE MATERIALS SHOULD NOT IN ANY MANNER BE SHARED OR DISTRIBUTED AS RIGHTS TO ITS ACCESS IS SOLELY GIVEN TO THE REQUESTING CLIENT. PLEASE USE PROPER CITATION/ATTRIBUTION WHEN USING THESE MATERIALS.

KOMUNIKASYON at PANANALIKSIK

sa Wika at Kulturang Pilipino

Jaybee G. Coronel
Author

Willie L. Dela Cruz
Editor

Jaime D.L. Caro, Ph.D.
Series Editor

MODYUL 1: Ano ang naitutulong ng wika sa pang-araw-araw nating pamumuhay? **2**

ARALIN 1: Ano ang kahalagahan ng wika? **8**

Kahulugan ng Wika	9
Mga Mahahalagang Konseptong Kaugnay Sa Wika	12

ARALIN 2: Bakit nagkakaroon ng barayti at baryasyon sa loob ng lingguwistikong komunidad? **18**

Linguwistikong Komunidad	19
Barayti at Baryasyon sa Wika	19
Iba pang Konseptong Nagpapahayag ng Barayti at Baryasyon	22

ARALIN 3: Ano ba ang naitulong sa atin ng wika at sa pakikipag-ugnayan natin sa ating kapwa? **26**

Ang Pitong (7) Pangkalahatang Gamit ng Wika sa Lipunan	27
Mga Dagdag na Kaalaman Hinggil sa Gamit ng Wika	30
Iba pang Gamit ng Wika sa Lipunan	32

ARALIN 4: Paano naipapahayag sa tulong ng wika ang sariling kasarian at napapanatili ng naghaharing-uri ang estado sa lipunan? **38**

Mga Pag-aaral sa Wika at Kasarian	40
Wika at elitismo	46

ARALIN 5: Paano napapairal ang nasyonalismo at kapangyarihan gamit ang wika? **52**

Wika at Nasyonalismo	53
Pag-usbong ng Nasyonalismo sa Pilipinas	54
Wika at Kapangyarihan	56

MODYUL 2: Paano napaunlad at nabuo ang wikang pambansa?

64

ARALIN 6: Ano ang kasaysayang pinagdaanan sa pagbubuo ng wikang pambansa?

68

Panahong bago dumating ang mga mananakop

69

Sa Panahon ng Kolonyalismong Kastila

69

Sa Panahon ng Kolonyalismong Amerikano

71

Sa Panahon ng Kolonyalismong Hapon

72

Sa Panahon ng Pagsasarili

73

ARALIN 7: Paano umuunlad ang wikang pambansa sa larangan ng pamamahala, kalakalan at negosyo?

78

Wikang Filipino sa Pamahalaan

79

Wikang Filipino sa kalakalan, pagnenegosyo at industriya

83

ARALIN 8: Ano ang kalagayan ng wikang pambansa sa *mass media* at *social media*?

88

Wika at Mass Media

89

Sitwasyon ng wikang pambansa sa Mass Media

90

Sitwasyon ng wikang pambansa sa Social Media

92

ARALIN 9: Umuunlad ba ang wikang pambansa sa larangan ng edukasyon at relihiyon?

96

Wika at Edukasyon

97

Wika at Relihiyon

99

MODYUL 3: Ano ang kakayahang komunikatibo ng wikang Filipino?

106

ARALIN 10: Ano ang kakayahang lingguwistiko ng isang tao?

110

Kakayahang komunikatibo at kakayahang lingguwistiko

111

Bahagi ng Pananalita

111

Mga Salitang Pangkayarian

117

Ilang tuntunin sa pagbaybay at gramatika

118

ARALIN 11: Paano naipapakita ang sosyolingguwistikong kakayahan gamit ang wikang Filipino?

124

Kakayahang sosyolingguwistiko

124

Speaking na Modelo ni Dell Hymes

127

ARALIN 12: Ano ang kakayahang pragmatiko sa paraan ng pakikipag komunikasyon ng mga Pilipino?

132

Kakayahang Pragmatiko

133

Dalawang uri ng Komunikasyon

134

Maka-Filipinong kagawian sa komunikasyon

137

ARALIN 13: Paano napapaunlad ang kakayahang diskorsal sa paggamit ng wikang Filipino?

142

Mahalagang salik sa paglikha ng pahayag at pagbuo ng pangungusap

144

Pagpapahaba ng pangungusap

145

Pagpapaunlad sa komposisyon

148

MODYUL 4: Paano makakasulat ng isang maka-Pilipinong pananaliksik? **154**

ARALIN 14: Ano ang maka-Pilipinong pananaliksik? **158**

Kahulugan ng Pananaliksik	159
Maka-Pilipinong pananaliksik	161
Karanasan ng Mag-aaral sa Pananaliksik	161
Mga Hakbang na Makakatulong sa Pagbuo ng Pananaliksik	162

ARALIN 15: Ano ang mga unang hakbang bago isulat pananaliksik? **166**

Paksa ng Pananaliksik	168
Tesis na Pahayag	171

ARALIN 16: Paano maisasaayos ang mga ideya sa pananaliksik at paano ito maipapakilala sa mambabasa? **176**

Pagbuo ng balangkas	177
Pagsulat ng introduksyon	180
Paglalahad ng layunin	182

ARALIN 17: Ano ang mga lapit at pamamaraan sa pagkalap ng datos? **184**

Pag-uuri ng datos?	185
Paraan ng pagkalap ng datos	186

ARALIN 18: Bakit kailangan ng pag-iingat sa pagsusulat ng mga ideya sa pananaliksik? **192**

Plahiyo	193
Pagparapreys at pagsisipi	194
Pagsisipi	195

ARALIN 19: Ano ang iba't ibang paraan ng pagsisinop ng tala at pagsulat ng talasanggunian? 200

Pagsulat ng sanggunian at pagsipi gamit ang pamamaraang Modern Language Association (MLA) 3 201

Pagsulat ng sanggunian at pagsipi gamit ang pamamaraang American Psychological Association (APA) 208

ARALIN 20: Pagkatapos isulat ang unang borador ng pananaliksik, ano ang mga susunod na hakbang bago ito isumite? 216

Pagsusulat ng konklusyon 217

Pagrerebisyon 217

Pag e-edit 219

Mga makakatulong sa pagsasagawa ng proofreading 219

TALASALITAAN 224

TALASANGGUNIAN 226